

La Comédiathèque

Het slechtste dorp van Vlaanderen

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Het slechtste dorp van Vlaanderen

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

De paar overgebleven inwoners van een stervend dorp, door God vergeten en door de snelweg links gelaten, besluiten iets spectaculairs te verzinnen om bezoekers te lokken. Maar het valt niet mee om van het slechtste dorp van Vlaanderen de nieuwe toeristische hotspot te maken...

Personages:

Rudi (of Ria): caféhouder/caféhoudster
Rita: caféhoudster
Charlie: onderwijzer (of onderwijzeres)
Jef: pastoor van het dorp
Herman (of Hermien): burgemeester van het dorp
Johnny (of Jenny): dorpsgek
Wendy: producent van reality-tv
Laura (of Lars): journalist
Peeters: commissaris
Janssens: inspecteur

*De rolverdeling naar geslacht is zeer flexibel,
bijna alle rollen kunnen door een man of een vrouw worden gespeeld.
Een bewerking van dit stuk voor 9 acteurs of actrices
is beschikbaar op de website van de auteur.*

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Eerste bedrijf

Een dorpscafé, Café De Handel, in Sint-Achtergem, ergens op het Vlaamse platteland. Achter de toog bladert Rudi, de nogal volkse caféhouder, door de streekkrant, terwijl Rita, de iets verzorgdere caféhoudster, afwezig glazen staat af te drogen. Herman Van den Bossche, de burgemeester, komt binnen, gekleed met een wat ouderwetse elegantie.

Herman – Goedemorgen, Rudi. Mevrouw Rita, mijn complimenten.

Rudi, wat nors, kijkt nauwelijks op van zijn krant. Rita komt uit haar mijmering en klaart een beetje op.

Rita – Meneer de burgemeester... Hoe gaat het?

Herman neemt plaats aan een uiteinde van de toog.

Herman – Ach... Sinds vanmorgen heb ik wat last van mijn hoofd. Ik vraag me af hoe dat komt...

Rudi – Met wat jij gisteravond achterover hebt geslagen, verbaast me dat niks. In gewone mensentaal heet dat een kater...

Rita werpt Rudi een afkeurende blik toe.

Rita (zeer vriendelijk) – Wat mag ik u inschenken, Herman?

Herman – Doe mij maar een Fernet-Branca. Dat zal me goeddoen...

Rudi – Groot gelijk... Je moet vuur met vuur bestrijden...

Rita schenkt Herman in. Hij bedankt haar met een glimlach.

Herman – U ziet er vandaag bijzonder goed uit, mijn beste.

Rita – Ik heb mijn haar geverfd. Mijn man heeft natuurlijk niets gemerkt...

Herman – Ah ja, het is...

Rudi – Blauw.

Herman – Uw man verdient u werkelijk niet, beste Rita. Maar het staat u voortreffelijk.

Rita – Het is eens wat anders...

Rudi kijkt geïrriteerd naar hun geflirt.

Rudi – De kleur van je haar is zo ongeveer het enige wat hier in Sint-Achtergem af en toe nog verandert... (Hij legt de krant op de toog.) Het is toch niet te geloven! Er gebeurt hier zó weinig... We staan niet eens meer in het plaatsnamenregister van de streekkrant.

Rita – Echt waar?

Rudi – Kijk dan! Vroeger stond Sint-Achtergem er nog tussen Bovenbeek en Tweekerken, ook al schreven ze nooit iets over ons. Nu helemaal niks meer. We staan niet eens meer op de kaart!

Herman (*zuchtend*) – Tja, mijn arme Rudi... Wat wil je? Wij zijn de schipbreukelingen van de leegloop van het platteland. Eerst verdwijnen we uit de krant, straks van de kaart. Binnenkort staan we op geen enkel plan meer, als een onbewoond eiland midden in de Stille Oceaan, ver van alle scheepvaartroutes.

Rita – Hadden we tenminste nog een strand... U hebt gelijk, Herman. Schipbreukelingen midden in de aardappelvelden, dat zijn we.

Herman – Tot het laatste stukje grond waaraan we ons vastklampen door de stijgende zeespiegel wordt overspoeld...

Rudi – Hier worden we eerder meegesleurd door een modderstroom...

Herman drinkt van zijn Fernet-Branca.

Rita – Het is toch triest... Maar wat kunnen we eraan doen, meneer de burgemeester?

Herman – Burgemeester... Ik weet niet of ik dat nog lang zal zijn...

Rudi – Ben je bang dat je niet wordt herkozen? Er heeft hier nog nooit iemand tegen je meegedaan. En met het aantal kiezers dat hier nog woont, heb je al bijna twintig procent van de stemmen als je alleen al op jezelf stemt.

Herman – Daar gaat het niet om... Ik heb op het gemeentehuis een brief gekregen... Ze willen onze gemeente laten opgaan in de buurgemeente.

Rudi – Tweekerken?

Rita – Maar dat is meer dan twintig kilometer hiervandaan!

Herman – Drieëntwintig hemelsbreed... en twintig over de weg.

Rudi – Ja, door die velden loopt de weg zo kaarsrecht...

Rita – Er is hier ook helemaal niets. Je vraagt je af waarvoor de weg een bocht zou moeten maken.

Rudi – Hadden we maar een heuvel, een bos of desnoods een paar struiken.

Herman – Ja... Als de gemeente ooit een wapenschild moest krijgen, weet ik niet wat we erop zouden zetten...

Rudi – Een aardappel.

Herman – Hoe dan ook, dit is niet het moment om de vlag uit te hangen. Misschien is dit wel mijn laatste ambtstermijn. Gemeentefusie noemen ze dat.

Rudi – En jij bent al meer dan dertig jaar burgemeester...

Rita – Hoe moeten we u dan noemen als we geen ‘meneer de burgemeester’ meer mogen zeggen?

Herman – Meneer Van den Bossche, neem ik aan... Maar jij, Rita, mag me altijd Herman blijven noemen...

Rudi – Eerst verdween het urinoir, toen de telefooncel. Straks hebben we niet eens meer een gemeentehuis.

Herman – De openbare dienstverlening sterft uit...

Rita – Terwijl u zoveel voor Sint-Achtergem hebt gedaan...

Rudi – Ja, nou ja...

Rita – Wat?

Rudi – Vooral jouw eigen zaakjes worden er niet beter op als de gemeente verdwijnt, hè Herman?

Herman – Mijn zaakjes? Welke zaakjes?

Rudi – Goed, als burgemeester heb je veel voor de gemeente gedaan. Waarschijnlijk is dat precies waarom ze haar nu willen opheffen...

Rita – Nu ben je onrechtvaardig, Rudi. Je moet toegeven dat Sint-Achtergem niet bepaald bulkt van de troeven.

Rudi – Feit blijft dat je aardig gebruik hebt gemaakt van je voorrechten als burgemeester, niet?

Herman – Ik weet echt niet waar je het over hebt...

Rudi – Ik heb het over die subsidie die je bij de provincie hebt losgekregen...

Herman – Ach ja...

Rudi – Voor de restauratie van een herenhoeve waar Jeanne d’Arc volgens een legende waar tot dan toe niemand ooit van had gehoord in 1429 één nacht zou hebben geslapen.

Herman – Ik kan je het boek laten zien waarin die legende staat!

Rudi – Dat boek heb jij zelf geschreven!

Herman – Mag een mens tegenwoordig ook al geen geschiedenisboeken meer schrijven...

Rudi – En die herenhoeve is toevallig van jou. Helemaal op kosten van de belastingbetaler opgeknapt om er zogenaamd gastenkamers van te maken... Kamers waar natuurlijk nog nooit iemand heeft geslapen. Behalve de Maagd van Orléans...

Herman – Je hebt geen idee wat voor last het is om eigenaar van een historisch monument te zijn, mijn arme Rudi...

Rudi – Jeanne d’Arc... Was ze nou maar in jouw bed ontmaagd.

Rita – Rudi, alsjeblieft...

Rudi – En dan die subsidie om de dorpskapel te restaureren.

Herman – Sint-Achtergem moest toch een kapel hebben die die naam waardig is!

Rudi – Een kapel waarvan jouw eigen neef toevallig de pastoor is. De pastorie is volledig met ons belastinggeld opgeknapt. Het lijkt wel een Marokkaanse riad. Er staat zelfs een jacuzzi op de binnenplaats...

Herman – Een jacuzzi... Meteen van die grote woorden... Het is gewoon een siervijver.

Rudi – Goed, dan noemen we het een siervijver met bubbels.

Herman – Rudi, ik begrijp werkelijk niet waar je heen wilt...

Rudi – Weet ik veel... Met dat geld hadden we ook iets voor het dorp kunnen doen...

Herman – O ja? Wat dan bijvoorbeeld?

Rudi – We hadden bewakingscamera's kunnen installeren.

Herman – Om wat te bewaken? De aardappelvelden?

Rudi – We hadden de school kunnen opknappen!

Charlie, de onderwijzer, komt binnen. Hij is duidelijk gay.

Charlie – Dames en heren...

Rita – Als je over de duivel spreekt. Daar hebben we de meester. Dag Charlie.

Charlie – Zo... Druk vandaag in Café De Handel.

Rudi – Jazeker... Bijna voltallig.

Charlie – De adel en de derde stand. Alleen de geestelijkheid ontbreekt nog en de drie standen zijn compleet...

Herman – Je zegt het, Charlie. Het land is in gevaar.

Rudi – En Jeanne d'Arc is er niet meer om ons te redden...

Charlie (*tegen Herman*) – Wordt u eindelijk in verdenking gesteld, meneer de burgemeester? Dat schijnt tegenwoordig erg in de mode te zijn.

Rita – Was het maar dat...

Charlie – Moet u uw eerste homohuwelijk voltrekken? Voor zover ik weet heeft nog niemand om mijn hand gevraagd... Althans niet met de bedoeling er een ring om te schuiven...

Herman – Sint-Achtergem wordt ingelijfd bij de buurgemeente.

Charlie – Nee toch?

Rita – En dit is nog maar het begin, let maar op.

Herman – Het begin van het einde, in elk geval.

Rudi – Hitler begon met Polen binnen te vallen, en daarna volgde de rest. Als we nu niet reageren...

Charlie – Helaas hebt u meer gelijk dan u denkt.

Charlie gaat aan de bar zitten en kijkt bezorgd.

Rita – Heb jij ook slecht nieuws gekregen?

Charlie – Ze zijn van plan de school te sluiten.

Rita – Nee toch?

Rudi – Sinds er geen enkele leerling meer is, zat dat er natuurlijk aan te komen. Als wij straks geen klanten meer hebben, moeten wij ook sluiten...

Rita – Geen leerlingen meer? Heeft Johnny dan eindelijk zijn lagere school afgemaakt?

Charlie – Dat ouderwetse lagere-schooldiploma bestaat al lang niet meer, Rita. Maar hij is inmiddels achttien. Ik kon hem moeilijk nóg een jaar in het zesde leerjaar laten zitten.

Rita – Hebben ze dat ook al afgeschaft? Waar moet dat heen met de wereld? Wat zal ik voor je inschenken, Charlie?

Charlie – Een pintje, zoals altijd.

Rita schenkt hem in.

Rita – Maar wat gaat Johnny nu doen?

Charlie – Tja...

Rita – We hebben hem trouwens nog niet gezien vanochtend. Geen idee waar hij zich nu weer verstopt heeft.

Rudi – Als ze de school sluiten, kun jij een nieuwe baan in het Vlaamse onderwijs ook wel vergeten, hè Charlie?

Herman – Ze zeggen anders dat er een tekort aan leraren is...

Rudi – Misschien, maar met zijn strafblad...

Charlie – Strafbblad... Meteen van die grote woorden.

Rudi – Het ging toch om een zedenzaak...

Charlie – Ja, maar... Het had niets met kinderen te maken...

Rita – Toch...

Charlie – Ik vond het gewoon leuk om af en toe als vrouw verkleed les te geven. Daar deed ik toch niemand kwaad mee...

Rita – Voor die kinderen moet dat toch verwarrend zijn geweest. De ene dag een meester, de volgende dag een juf...

Herman – Waarschijnlijk hebben ze je daarom overgeplaatst naar een school zonder leerlingen... Tot ze hebben besloten wat ze met je moeten doen.

Jef, de dorpspastoor, komt binnen. Hij lijkt meer op een wat verlopen charmeur dan op een priester, afgezien van het kruisje dat hij discreet op zijn revers draagt.

Charlie – Ah, meneer pastoor! U ontbrak nog. Nu kunnen we aan de revolutie beginnen.

Jef – Goedemorgen, mijn kinderen.

Rudi – Mijn kinderen... Met zo'n pastoor vraag je je altijd af of je dat niet letterlijk moet nemen.

Rita – Rudi...

Rudi – Zie je wel, Charlie, het leven is slecht verdeeld. Jij had pastoor moeten worden. In dat beroep mag een man tenminste een jurk dragen zonder problemen met justitie te krijgen. Terwijl we die daar nog nooit in een soutane hebben gezien.

Charlie – Jammer. Ik weet zeker dat het u uitstekend zou staan, Jef.

Rita – Wat mag ik voor u inschenken, meneer pastoor?

Jef – Een droog wit wijntje.

Herman – En, meneer pastoor? Ik hoop dat u tenminste goed nieuws brengt.

Jef – Ik zou graag ja zeggen, meneer de burgemeester... Helaas...

Rudi – Vraag me niet of er iemand dood is. Behalve Johnny zijn alle overlevenden van dit spookdorp hier aanwezig.

Jef – Erger nog... Het bisdom wil mijn parochie opheffen...

Rita – Nee toch?

Jef – Helaas. God is blijkbaar failliet... Naar het schijnt moeten ook wij gaan herstructureren.

Rita – Wat een ellende... Straks nemen de Chinezen nog een belang in het Vaticaan.

Jef – Er komt dan ook niemand meer naar de mis in Sint-Achtergem.

Rudi – Ondanks al je inspanningen om de parochie opnieuw te bevolken.

Rita – Rudi... Heb tenminste respect voor het geloof...

Rudi – Hij vermenigvuldigt geen broden, maar bastaarden...

Herman – Geen gemeentehuis meer, geen school, geen kerk... Alleen Café De Handel blijft nog over.

Rudi – En voor hoelang?

Charlie – Jullie gaan toch niet sluiten?

Rita – Ik zou best willen verkopen. Als we maar iemand vonden die het wilde overnemen...

Jef – Kom nou, jullie gaan toch ook niet weg... Wat zou je doen, Rita, als je dit café niet meer had?

Rita – Om te beginnen eens op vakantie gaan. Je gelooft het niet, maar ik heb de zee nog nooit gezien.

Rudi – Dan kun je beter wachten tot de zee hierheen komt door het smelten van de ijskappen. Want voor we een koper vinden...

Charlie – Een sukkel bedoel je.

Rudi – Wie koopt er nou een café in zo'n gat? We hebben geen klanten meer...

Herman – De laatste inteeltige, alcoholistische boeren die hier nog rondliepen, hebben ze vervangen door drones die vanuit Antwerpen worden bestuurd.

Rita – We zouden wat toeristen moeten zien te lokken. In het hoogseizoen tenminste.

Charlie – Maar wat zou toeristen in godsnaam naar zo'n gat lokken? Binnen een straal van honderd kilometer is letterlijk niets te zien.

Herman – Om uit te rusten is het hier natuurlijk ideaal.

Rudi – Ja... In afwachting van de eeuwige rust...

Jef – Aardappelvelden tot aan de horizon. Een paar kraaien. Je moet inderdaad veel geloof hebben om hier te blijven wonen...

Charlie – Aardappelvelden met kraaien... Klinkt als de titel van een schilderij van Van Gogh...

Rita – Was Van Gogh hier maar zelfmoord komen plegen. Dan hadden we tenminste wat publiciteit gehad.

Rudi – Dat is nog eens een idee. Als ze in België ooit toelaten dat je voor euthanasie gewoon bij een privékliniek kunt binnenlopen, staat Sint-Achtergem vooraan om de eerste te openen.

Charlie – Als depressieve Belgen hier massaal naartoe kwamen om er een einde aan te maken, zou dat inderdaad wat leven in onze charmante gemeente kunnen brengen...

Jef – Kom, mijn kinderen, houd vertrouwen. God zal ons uiteindelijk wel te hulp schieten...

Rudi – In afwachting daarvan geef ik een rondje. We drinken om te vergeten dat de hele wereld, zelfs God, ons midden in een oceaan van aardappelen heeft achtergelaten... Rita, haal eens een fles bubbels.

Herman kijkt op zijn zakhorloge.

Jef – Goed, maar dan wel snel.

Herman – Oei... Is het al zo laat?

Rudi – Waarom? Hebben jullie het allebei zo druk?

Rita opent een kast en gilt wanneer ze Johnny ineengedoken binnenin ziet zitten.

Rita – O nee... Op een dag krijg ik nog een hartaanval...

Herman – Doet hij dat vaker?

Rita – Al sinds hij klein is verstoep hij zich op de gekste plekken.

Rudi – We hebben hem ooit zelfs in de wasmachine gevonden. Maar daar is hij nu te groot voor...

Rita – Ik wen er nooit aan... Kom daaruit, jij!

Johnny komt uit de kast. Hij ziet eruit als de klassieke dorpsgek. Hij wordt geacht een jaar of achttien te zijn, maar kan ook gespeeld worden door een oudere acteur die zich jonger, of zelfs als een jongetje, kleedt; dat versterkt zijn onnozele uitstraling.

Johnny (tegen Rudi) – Dag, oom.

Rudi antwoordt met een knikje.

Charlie – Dag Johnny.

Herman – Je neef wordt er niet beter op...

Jef – Ik dacht dat het je petekind was.

Rita – Het is nogal ingewikkeld. Ik raak er zelf de draad bij kwijt...

Rita haalt een fles bubbels tevoorschijn en zet die in een ijsemmer.

Charlie – Aha... Dat zou zijn lichte achterstand kunnen verklaren...

Rudi – Ik ben ook zijn peetvader, dus laten we zeggen dat hij mijn petekind is.

Rita – We noemen hem gewoon Johnny. Dat is het makkelijkst.

Charlie – Of John. Nog korter.

Jef – Zalig de armen van geest, want hun behoort het koninkrijk der hemelen.

Herman – De laatste jongere die nog in het dorp woont...

Charlie – Je ziet zo dat hij genetisch niet bepaald de beste kaarten heeft gekregen...

Rudi – Volgens een legende die ik pas onlangs heb ontdekt, stamt hij in rechte lijn af van Jeanne d'Arc...

Jef – Ik heb hem vorig jaar voor alle zekerheid nog zijn eerste communie laten doen...

Rita – Nu dat ouderwetse schooldiploma niet meer bestaat, is zijn doopbewijs waarschijnlijk het enige diploma dat hij ooit zal halen...

Charlie – Volgens een studie van een socioloog van de KU Leuven hebben Johnny's die na 2000 zijn geboren maar één kans op honderd om ooit met onderscheiding af te studeren.

Herman – En wat ga je nu doen, jongen?

Jef – Als hij ook vertrekt, heb ik niet eens meer een misdienaar...

Rudi – En nu je ook geen vrouwelijke parochianen meer bij de hand hebt...

Johnny – Ik wil naar Amsterdam om auditie te doen.

Herman – Auditie? Welke auditie?

Charlie – De universiteit? De diplomatieke dienst?

Herman – Misschien wil hij postbode worden, net als zijn vader.

Jef – Was zijn vader postbode?

Rudi – Waarom? Dacht je dat hij pastoor was?

Rita – Nee, hij heeft zijn zinnen gezet op de selectie voor een realityprogramma.

Charlie – Welk programma?

Rudi – Holland's Got Talent.

Jef – Nee toch?

Herman – Maar welk talent zou die idioot in godsnaam hebben?

Rita – Hij is slangenmens. Dat zegt hij tenminste.

Rudi – De vuilnismannen hebben hem ooit slapend in een PMD-container gevonden. Het scheelde weinig of hij was met het afval mee naar de recycling gegaan.

Rita – Misschien wilden zijn ouders gewoon van het grofvuil af...

Johnny gaat wat verderop darts spelen, met zo weinig vaardigheid dat het voor de anderen bijna gevaarlijk wordt. Herman drinkt zijn glas leeg.

Herman – Goed, die bubbels zijn voor een andere keer... Ik moet dringend iets regelen op het gemeentehuis.

Rudi – Dringend?

Herman – Ik moet die brief beantwoorden.

Charlie – Ah ja... De vijandige overname van Sint-Achtergem door Tweekerken...

Jef – Ik ga met u mee, meneer de burgemeester. Ik moet ook nog voor mijn eigen parochie opkomen...

De burgemeester en de pastoor vertrekken. Rita toont Charlie de fles bubbels.

Rita – Toch een glaasje?

Charlie maakt een gebaar dat hij liever niet wil.

Charlie – Dank je. En het is nog niet eens middag...

Rita – Goed, dan houd ik hem koud. Voor een bijzondere gelegenheid...

Rudi kijkt verbaasd naar de ingang van het café.

Rudi – Misschien is die gelegenheid er al...

Wendy en Laura komen binnen. Hun uitgesproken Amsterdamse, hippe uitstraling contrasteert totaal met die van de plaatselijke bevolking. Wendy, het type depressieve ster, verschuilt zich achter een donkere zonnebril. Laura is elegant gekleed, maar soberder en minder vrouwelijk. Laura is bewust positief en enthousiast, terwijl Wendy pessimistisch en bijna suïcidaal is. Wendy kijkt om zich heen.

Wendy – Het voelt alsof ik in een aflevering van The Twilight Zone ben beland...

Laura – Wil je vijf minuten gaan zitten?

Wendy antwoordt niet maar laat zich op een stoel vallen.

Laura – Goedemorgen heren... mevrouw... Sorry dat ik jullie vergadering stoort, maar... mag ik iets vragen?

Rita – Ja...?

Laura – Waar zijn we hier precies?

Stilte.

Rudi – Precies? Nou, mevrouw, u bent hier in Sint-Achtergem.

Laura – Ah ja, dat is...

Charlie – Midden in nergens...

Laura kijkt op het scherm van haar smartphone.

Laura – Mijn gps kent het in elk geval niet...

Rita – Het is hier lekker rustig...

Laura – Dat kun je wel zeggen... Ik dacht dat we bij... Eigenlijk zijn we geloof ik een beetje verdwaald...

Charlie – Het gebeurt hier niet vaak dat iemand uit vrije wil terechtkomt, weet u...

Laura kijkt wat onthutst om zich heen, vooral naar Johnny, die nog altijd bijzonder onbeholpen darts staat te gooien.

Rudi – Kan ik u iets inschenken?

Laura – Eh... Ja, waarom niet? Wendy, wil jij iets drinken... *(Wendy antwoordt niet.)* Twee cola light dan. Zonder ijs graag.

Rita – Dat komt goed uit. Ik heb de vriezer nog niet aangezet. Met dit weer...

Rudi – Ja, de lente is dit jaar niet bepaald vroeg.

Charlie – Vorig jaar begon hij hier rond 15 augustus. Daarna gingen we meteen door naar de herfst.

Rita schenkt twee cola's in.

Rudi (zo vriendelijk mogelijk) – Zijn jullie op vakantie in de streek?

Laura – Ja... Nou ja... Eerder een korte break. (*Zachter, terzijde.*) Mijn vriendin heeft... een kleine inzinking gehad. We moesten er even helemaal uit...

Charlie – Dan zijn jullie hier aan het juiste adres...

Rita – Sint-Achtergem is de perfecte plek om helemaal tot rust te komen...

Charlie – Veel verleidingen zijn hier niet.

Laura – Ja, het is... charmant. Toch, Wendy?

Wendy – Mmm... De ideale plek om je dagen te slijten...

Rita – Ja, er wonen hier veel gepensioneerden...

Wendy – Ik bedoelde eigenlijk: de ideale plek om een einde aan je dagen te maken...

Een ongemakkelijke stilte.

Rita – Overwegen jullie om op het platteland te gaan wonen?

Laura – We hebben er nog niet echt over nagedacht, maar... Waarom niet? Er hangt hier inderdaad een soort sereniteit... Een beetje zoals in een kerk...

Wendy – Ja... Of op een kerkhof.

Rudi – We hebben alleen een kapel, maar die is helemaal opgeknapt. Het lijkt wel alsof ze gisteren gebouwd is...

Laura – Het leven in Amsterdam is zó stressvol... Soms vraag je je af of je niet beter in een klein dorp ver van alles zou wonen...

Wendy – Ver van alles zijn we hier zeker... We weten niet eens waar we zijn...

Wendy slikt verschillende pillen en neemt een slok cola om ze door te spoelen.

Laura – Je weet wat de dokter zei. Niet meer dan één pil tegelijk.

Wendy – Je hebt gelijk... Ik denk trouwens dat ik even ga overgeven...

Charlie – Dat had ik ook toen ik hier voor het eerst kwam... Daarna wen je eraan, hoor...

Rita, bezorgd om haar tegelvloer, wijst haar de weg naar het toilet.

Rita – Deze kant op, alstublieft...

Wendy gaat weg. Laura lijkt wat gegeneerd.

Laura – Het zal de andere lucht wel zijn...

Rudi – Hier adem je inderdaad beter dan in Amsterdam.

Laura – Ja, onze longen zijn meer aan koolmonoxide gewend. Het zal even aanpassen zijn...

Ze niest.

Charlie – Of het zijn de pesticiden waarmee ze de aardappelvelden besproeien. Als je dat niet gewend bent...

Laura – Pesticiden?

Charlie – Als u de kans krijgt om het mee te maken: echt spectaculair. Een van de weinige attracties hier. Als die helikopters komen om hun Monsanto-spul over de velden te sproeien, met de muziek keihard aan, waan je je in Apocalypse Now...

Laura – Is dat niet schadelijk?

Charlie – Ze zeggen van niet, maar... Bij Johnny vraag ik het me toch af. Naast de inteelt natuurlijk...

Rudi werpt hem een woedende blik toe. Uit het toilet klinkt luid gebrabbel. Enige gêne.

Rudi – En wat doen jullie in Amsterdam, als ik zo vrij mag zijn?

Laura – Ik ben journalist.

Rudi – Journalist? Echt?

Rita – Gaat u een reportage over de streek maken?

Laura – We zijn op vakantie, maar wie weet? Als ik een interessant onderwerp vind... Eigenlijk denk ik eerder aan een boek...

Rudi – Een boek, ja, dat is ook mooi...

Rita – Onze burgemeester schrijft ook boeken.

Laura – Zo zo...

Rudi – Nou ja, bij hem zijn het meer geschiedenisboeken.

Rita – En uw dame? Ik bedoel, uw vriendin? Is zij ook journalist?

Laura – Niet precies... Ze is televisieproducent. (*Vertrouwelijk.*) WC Productions, dat is zij...

Rita – WC?

Laura – Kent u Wendy Crawford niet? Dat zijn haar initialen...

Rudi – Dus ze werkt voor de televisie?

Laura – Holland's Got Talent kent u toch wel?

Rita – Got Talent? Natuurlijk kennen we dat!

Laura – Nou, zij is het! Zij produceert het programma.

Johnny – Holland's Got Talent?

Alle blikken gaan naar Johnny, van wie iedereen even vergeten was dat hij er nog stond. Hij zegt verder niets.

Laura – Dat programma loopt al jaren. Dat geeft natuurlijk enorme druk. Ze heeft een burn-out gekregen.

Rita – Een burn-out...? Wat is dat? Derdegraads brandwonden?

Rudi – Een barbecue-ongeluk?

Charlie – Toen dat oude schooldiploma nog bestond, noemden we dat gewoon een zenuwinzinking.

Laura – De zender heeft besloten met het programma te stoppen. Als Wendy haar productiehuis niet wil sluiten, moet ze met iets moderners komen. Helaas was haar laatste programma niet echt een succes...

Rudi – O ja...

Laura – En dan was er nog dat ongeluk met die onderzeeër in de Oostzee... Daar hebben jullie vast van gehoord...

Rudi – Ja, ik... Misschien wel...

Laura – Het was een nieuw televisieconcept... We hadden een stel beroemdheden uit de jaren zeventig, allemaal met claustrofobie, in een gele onderzeeër gestopt zodat ze hun angsten onder ogen konden zien en overwinnen.

Rita – Volgens mij heb ik daar iets over gelezen bij de kapper.

Laura – Helaas was de kapitein van de onderzeeër een enigszins depressieve ex-lijnpiloot. En hij was degene die niet meer boven water kwam...

Rita – Verschrikkelijk... Maar ja, wat doe je eraan? Het noodlot...

Charlie (*plechtig*) – De grootsheid van de vrije mens is zijn lot te aanvaarden zonder in het noodlot te geloven.

Laura – Bent u filosofieleraar?

Charlie – Onderwijzer... Maar op het moment zit ik thuis...

Laura – Kortom, WC zit diep in de shit. Daarom heb ik haar een tijdje uit Amsterdam meegenomen, voordat ze echt doorslaat...

Opnieuw klinkt er gebraakt.

Charlie – Hopelijk trekt ze tenminste door.

Laura – Misschien vindt ze haar nieuwe televisieconcept als ze even weg is uit Amsterdam. Maar voorlopig wil ze vooral alles achter zich laten en helemaal opnieuw beginnen.

Rudi – Dat begrijp ik... Wij zouden soms ook graag opnieuw beginnen.

Charlie – Alleen zitten wij al jaren op nul. Wij zouden vooral graag hier vandaan opnieuw beginnen...

Laura – Eigenlijk wil ik een biopic schrijven.

Rudi – Een biopic?

Laura – Over WC. Haar levensverhaal... Het leven van een televisieproducent is razend interessant, weet u. Dus als we ergens een rustige plek vonden om een paar maanden neer te strijken, ver van de drukte van Amsterdam...

Rita – Rustig is het hier zeker. Qua mobiel bereik en internet is dit één grote witte vlek...

Charlie – Soms vraag je je zelfs af of het geen zwart gat is...

Laura – Of misschien een huisje op het platteland kopen... Om ergens wortel te schieten.

Rita – Hier schiet je snel wortel... En daarna kom je nooit meer weg...

Johnny – Zal ik laten zien hoe ik me in een koelkast kan verstoppen?

Rita (*berispent*) – Johnny, laat de klanten eens met rust...

Een ongemakkelijk moment.

Laura – Het is hier echt bijzonder, hè? Ik heb nog nooit zo iets...

Rudi – Authentieks.

Laura – Dat was niet precies het woord dat ik zocht, maar...

Rudi – Waarom blijven jullie niet een paar dagen in ons dorp... of langer?

Laura – Hebben jullie hier ook kamers?

Rudi – Daar valt altijd wel iets voor te regelen...

Rita en Charlie kijken hem verbaasd aan. Wendy komt terug.

Laura – Hoor je dat, Wendy? Meneer stelt voor ons een kamer te verhuren boven Café De Handel. Wat vind je ervan?

Wendy – Ik krijg alweer zin om te gaan overgeven...

Rita – Wie weet kopen jullie het café uiteindelijk wel...

Laura – Dit café staat te koop? Wendy, hoor je dat? Dat zou toch hilarisch zijn?

Wendy – We zouden in elk geval niet door klanten worden lastiggevallen...

Rudi – Nu is het toevallig wat rustig. Maar de toeristen kunnen elk moment komen...

Rita – Het hoogseizoen begint bijna...

Laura (*verbaasd*) – In maart? Vanwege...?

Rudi (*weet niet wat hij moet antwoorden*) – Nou ja... in het voorjaar...

Charlie – Dan bloeien de aardappelvelden. Heel romantisch, zult u zien...

Laura – Aardappelen... Wat bijzonder... Hoor je dat, Wendy?

Wendy – Ik wist niet eens dat aardappelen bloemen hadden. Maar als je voor je verjaardag een boeket wilt...

Charlie – Of een parfum. Patate de Chanel. Best origineel eigenlijk.

Laura – Ja, bij Holland denk je aan tulpen, maar aardappelen...

Charlie – Die vind je in Sint-Achtergem.

Laura – Dan duurt het seizoen vast niet erg lang...

Rita – Dat hangt van het aardappelras af.

Rudi – Eigenlijk staat hier het hele jaar wel iets in bloei.

Charlie – Vooral de genetisch gemodificeerde aardappelen. De specialiteit van Sint-Achtergem.

Rita – Een echt laagseizoen hebben we dus niet.

Johnny komt dichterbij.

Johnny – Ik pas ook in een vuilnisbak. Zal ik het laten zien?

Rita – Johnny toch... Je ziet toch dat je die mevrouw lastigvalt? Ga buiten oefenen. Ik heb de vuilnisbak net buiten gezet.

Rudi zet Johnny buiten.

Rita – Neem het hem niet kwalijk... Hij is een beetje simpel.

Rudi – Het is echt een koopje, hoor.

Laura – Wendy heeft wel een punt... Het is hier een beetje doods, niet?

Charlie – Sinds ze de snelweg en de rondweg hebben aangelegd...

Rita – Het is nu gewoon siëstatijd.

Wendy – Het is nog niet eens twaalf uur... Ze houden hier vroeg siësta.

Rita – Een uur geleden was het hier anders spitsuur...

Rudi – Jullie kunnen er ook een buitenhuis van maken om vrienden uit Amsterdam te ontvangen. Boven zit een mooie woning.

Laura – In een authentiek dorpscafé. Dat zou toch fantastisch zijn?

Wendy – Hebben jullie iets sterks?

Rita – Willen jullie een streekspecialiteit proeven?

Rudi – Hier maken we aardappeljenever.

Charlie – Geloof me, de eerste keer is een unieke ervaring.

Rudi – Net als de liefde.

Charlie – En net als de liefde maakt het je soms blind...

Wendy – Ik denk dat ik het erop waag.

Rudi schenkt haar in.

Laura – Met die pillen van je zou je dat niet moeten doen...

Wendy – Je moet toch ergens aan doodgaan...

Rudi – Ook eentje?

Charlie – Het recept zou zijn bedacht door een uitgetreden monnik die Jeanne d’Arc in 1429, toen ze door onze charmante gemeente trok, achter in een schuur zou hebben ontmoagd.

Rudi – Het eerste rondje is van het huis...

Ze drinken hun glazen leeg.

Laura – Poeh, dat is stevig spul...

Wendy – Je proeft de aardappel echt.

Charlie – Ja. Als het je niet meteen doodt, krijg je er in elk geval flink energie van.

Rudi – Alleen maar natuurlijke ingrediënten.

Charlie – Honderd procent bio... Biochemisch in elk geval...

Rita schenkt opnieuw in.

Rita – Het tweede rondje wordt aangeboden door de toeristische dienst van Sint-Achtergem.

Rudi – Hiermee heb je echt geen pillen meer nodig.

Wendy – Als je zelfmoord wilt plegen, gaat het hiermee waarschijnlijk een stuk sneller.

Rudi – En volledig legaal, hè.

Charlie – De burgemeester stookt dit elixer zelf in zijn kelder, met zijn illegale stookketel.

Rita – En eenmaal per jaar zegent onze pastoor dit goddelijke drankje. Een heilig man...

Johnny komt terug, nog dommer kijkend dan anders en onder het vuil.

Johnny – Ik kreeg mezelf niet in de vuilnisbak, oom. Hij zit al vol.

Rudi – Wat is het toch een idioot...

Wendy – Misschien wil hij ook wat van die toverdrank?

Rita – Geen sprake van. Hij is er als kind al in gevallen.

Rudi – Vooruit, ga weer buiten spelen. Je ziet toch dat we praten!

Johnny (teleurgesteld) – Het kan me niet schelen. Op een dag ga ik naar Amsterdam...

Tot ieders verbazing begint Johnny teleurgesteld een couplet te zingen uit het beroemde chanson van Charles Aznavour, « Je m'y voyais déjà », terwijl hij een paar music-hallpasjes maakt:

Alleen al het podium onder mijn voeten te voelen

Voor me een publiek te zien zitten, doet mijn hart sneller slaan

Niemand heeft me geholpen, ik heb nooit geluk gehad

Maar diep vanbinnen weet ik tenminste zeker dat ik talent heb...

Johnny gaat weg. De anderen reageren niet; misschien denken ze dat het een hallucinatie is door de aardappelenjenever.

Rita – Het is een mooie streek, hoor.

Rudi (met een veelbetekenende blik naar Laura) – Ze geeft haar charmes alleen niet meteen prijs, net als een mooie vrouw.

Rita – En een café runnen is een prachtig vak. Het contact met de klanten en zo.

Rudi (tegen Wendy) – Het zou iemand met een depressie als u vast opvrolijken, in plaats van alleen maar in een hoekje te zitten piekeren.

Laura – Het is een beetje krankzinnig, maar misschien ook wel leuk. Jij wilde toch een ander leven?

Wendy – Ja, maar als ik dan toch verander, dacht ik eerder aan een beter leven...

Iedereen begint behoorlijk dronken te worden.

Rita – Kom, ik laat jullie de woning boven zien. Heel knus, zult u zien...

Charlie – En heel praktisch. Geen reistijd. Je hoeft alleen de trap af om op je werk te zijn. Dat scheelt je de trein vanuit Amsterdam.

Rita neemt Laura en Wendy mee naar de trap naar boven.

Rita – Gaat u maar voor...

Rudi – Voorzichtig, de trap is nogal steil.

Wendy (wankelend) – Ik geloof dat ik zelf ook nogal stijf ben.

Ze gaan af.

Rudi – Die twee zijn echt door de goede God gestuurd...

Charlie – Het heeft inderdaad iets van een wonder.

Rudi – En volgens mij zijn ze niet ongevoelig voor de magie van deze plek.

Charlie – Of het is de aardappelenjenever. Ik heb daar ook ooit hallucinaties van gekregen.

Rudi – We moeten ze absoluut hier zien te houden vannacht.

Charlie – Goed, ik laat je. Ik ga me omkleden...

Rudi – Groot gelijk. We moeten een goede indruk maken.

Charlie gaat af. Herman en Jef komen terug.

Herman – Wie zijn die twee charmante dames die ik jouw zaak zag binnenkomen?

Jef – En wat heb je met ze gedaan?

Rudi – Mensen uit Amsterdam. Rita laat ze de woning boven zien.

Herman – Uit Amsterdam?

Rudi – De ene is journalist en de andere werkt voor televisie! Kun je je dat voorstellen?

Jef – En wat doen ze boven?

Rudi – Als die twee zich hier vestigen, maken ze van Sint-Achtergem straks het nieuwe toevluchtsoord voor de Amsterdamse hipsterelite! De hoofdstad van bakfietsen en havermelk!

Herman – Denk je?

Rudi – Ondertussen probeer ik ze mijn café aan te smeren.

Jef – Ja, nou... Dat wordt nog wat...

Herman – Denk je echt dat ze hier zouden willen wonen?

Rudi – Die van de reality-tv is compleet van de wereld, het depressieve type. En die andere is precies hetzelfde, maar dan omgekeerd.

Jef – Hoe kan iets hetzelfde zijn maar dan omgekeerd?

Rudi – Ze is net zo van de wereld als die andere, alleen vindt zij álles geweldig! Zelfs Sint-Achtergem! Kun je je dat voorstellen?

Jef – Maar hoe zijn ze hier in hemelsnaam beland?

Rudi – De goede God heeft ze gestuurd, zeg ik toch. Ik krijg er bijna mijn geloof van terug! Ze zoeken een rustige plek om geestelijk weer op krachten te komen en hun memoires te schrijven.

Herman – Rustig? Dan konden ze nergens beter terecht. Dus jij denkt echt dat...

Op dat moment komt een gemaskerde figuur in een Zorro-kostuum het café binnen, met een pistool in de hand. Even later blijkt dat Johnny te zijn.

Johnny – Handen omhoog. Dit is een overval.

Rudi – Godverdomme, dat ook nog...

Herman – Een overval, nu weer...

Jef – Er gebeurt nogal wat in Sint-Achtergem vandaag...

Herman – En jij hebt ze verteld dat het hier zo rustig is.

Rudi – Wat voert die clown nou uit? Hij verpest alles.

Johnny – Het geld. En een beetje snel!

Rudi – Rustig maar, jongen. Komt eraan...

Rudi buigt onder de toog, haalt een geweer tevoorschijn en richt het op de man die hem met zijn revolver onder schot houdt.

Jef – Ah... Een duel!

Johnny – Hé, doe normaal! Die van mij is speelgoed.

Rudi – Dat weet ik, idioot! Ik heb hem je zelf cadeau gedaan voor je eerste communie. Samen met je Zorro-pak en je duikhorloge.

De figuur zet zijn Zorro-masker af. Het is Johnny. Rudi bergt zijn geweer op.

Herman – Wat een complete idioot...

Rudi – Die Amsterdammers komen zo weer naar beneden. Wat doen we met deze sukkel?

Johnny – Ik wilde alleen wat geld voor de trein om in Amsterdam auditie te doen.

Jef – Auditie?

Johnny – Holland's Got Talent...

Jef – Moeten we de politie niet bellen?

Herman – Of de psychiatrische inrichting...

Rudi – Daar hebben we geen tijd voor. En we gaan die dames niet afschrikken door hier ineens de politie te laten binnenvallen...

Rudi wijst Johnny op de vriezer.

Rudi – Kruip daarin!

Johnny – Daarin?

Rudi – Je bent toch slangenmens of niet?

Johnny – Ja, maar...

Rudi – Die mevrouw van de televisie zal vast enorm onder de indruk zijn als jij je in een vriezer kunt verstoppen...

Johnny – Denk je?

Rudi – Wil je aan dat programma meedoen of niet?

Johnny – Goed dan...

Jef – Tegenstribbelen doet hij in elk geval niet...

Herman – Nee... Nu begrijp ik ook beter hoe zijn ouders hem ooit in een PMD-container hebben gekregen...

Johnny kruipt in de vriezer.

Rudi – Geen zorgen, hij staat uit. In de zomer bewaren we er ijsjes in, maar het seizoen is nog niet begonnen.

Rita komt met Laura en Wendy naar beneden. Rudi doet haastig het deksel van de vriezer dicht.

Rudi – Dames, mag ik u voorstellen aan onze burgemeester. Hij wilde u persoonlijk welkom heten in onze charmante gemeente...

Laura – Meneer... Aangenaam.

Herman – Aangenaam. Ik heet Herman Van den Bossche...

Laura – Ah, ja...

Rudi – En dit is onze pastoor, die...

Jef – Mijn zuster...

Rudi – ...toevallig langskwam. En? Wat vinden jullie van het liefdesnestje boven?

Laura – Ja, het is...

Wendy – Hoe noemde u het ook alweer?

Rita – Knus.

Laura – Precies... Knus. Toch, Wendy?

Wendy – Ja, het is... Dat is inderdaad precies het woord...

Een ongemakkelijk moment.

Rudi – Het is natuurlijk heel anders dan Amsterdam.

Laura – Aan de andere kant, jij zoekt toch een nieuw realityconcept... Een paar dagen hier en je maakt opnieuw kennis met het diepste Vlaanderen.

Wendy – Dieper dan dit heb je een schop nodig... Om je eigen graf te graven...

Rita – Er moet natuurlijk hier en daar nog wat opgefrist worden, maar...

Laura – We kunnen erover nadenken, hè Wendy?

Wendy – Ja, laten we dat doen... Maar eerst moeten we ergens slapen. Ik val om van de slaap...

Laura – Is er hier ergens een hotel? Want hierboven is toch wel...

Wendy – Zoals u zei, er moet nog wat opgeknapt worden... Een badkamer installeren bijvoorbeeld...

Herman – Helaas... Een hotel hebben we niet. Alleen het gemeentehuis en een paar gastenkamers. Maar ik zou met alle plezier...

Jef – Voor één of twee nachten kan ik u onderdak aanbieden in de pastorie.

Laura – In de pastorie...? Wat is dat precies?

Jef – Ik ben de nederige herder van deze kudde arme zondaars.

Laura – Een herder? Hebt u schapen?

Wendy – Meneer probeert je uit te leggen dat hij geestelijke is...

Laura – Pastoor, natuurlijk! Dat zei u daarnet al... Maar omdat u niet gekleed bent als...

Jef – Ach... Kleren maken de man niet...

Laura – Maar dat is heel galant van u... Ik bedoel... Een pastorie... Dat is toch geweldig?

Wendy – Ja. Een nacht in een pastorie slapen is vast iets wat iedere vrouw één keer in haar leven moet hebben gedaan...

Jef – Het spreekt vanzelf. Gewoon christelijke naastenliefde.

Laura – En bij een pastoor, wat kan je nou gebeuren?

Rudi – Tja... Dat moeten jullie zelf weten...

Herman – Goed, dan is dat geregeld. U zult niet teleurgesteld zijn...

Jef – Als de dames mij willen volgen...

Laura en Wendy volgen Jef. Net als ze met zijn drieën willen vertrekken, kruisen ze Charlie, die terugkomt in vrouwenkleren. Laura herkent hem niet. Wendy kijkt hem wantrouwig aan.

Laura – Mevrouw...

Charlie (tegen Wendy) – De buitenlucht doet u blijkbaar nu al goed...

Wendy (tegen Laura) – Weet je zeker dat ze ons niet naar het motel uit Psycho brengen?

Ze gaan af.

Rudi – Een journalist en een televisieproducent! Wat een buitenkans!

Herman – Denk je echt dat die twee Amsterdamse yuppen een failliet dorpscafé in Sint-Achtergem gaan kopen?

Rita – Beroemdheden kopen wel vaker een café om er de kantine van de showbizz van te maken.

Herman – Of ze trekken naar het platteland om hun boerenwortels terug te vinden...

Rita – Jean Reno maakt olijfolie. En Brad Pitt wijn.

Charlie – Maar vreemd genoeg kennen we geen enkele beroemdheid die genetisch gemodificeerde aardappelen kweekt.

Rita – Dan zouden zij de eersten zijn...

Rudi – Goed, je hebt gelijk. Ze zullen dit bouwvallige café vast niet kopen. Maar ze werken voor de pers en de televisie! Ze kunnen over ons dorp praten en het eindelijk wat bekendheid geven.

Herman – Ik zie niet meteen wat ze hier interessant zouden kunnen vinden...

Rita – We verzinnen wel iets. Er zijn genoeg dorpen die op zichzelf niets bijzonders hebben, maar toch ergens beroemd om zijn...

Herman – Zoals?

Rudi – Werchter of Bethlehem bijvoorbeeld!

Herman – Werchter heeft Rock Werchter...

Rita – En Bethlehem had Jezus Christus.

Charlie – In Sint-Achtergem hebben wij alleen Johnny...

Rudi – Het gaat erom dat we iets vinden waardoor de mensen over ons praten! Dan komt er vanzelf wat volk.

Rita – Dan weten de mensen tenminste waar we op de kaart liggen.

Charlie – En dan zullen ze ons misschien niet meer bij de buurgemeente willen voegen!

Herman – Dan houden we onze burgemeester, onze onderwijzer, onze pastoor...

Rita – En wij krijgen weer wat klanten!

Rudi – Eerst moeten we iets verzinnen om die twee hier te houden.

Rita – Al is het maar even...

Charlie – Lang genoeg om ze ervan te overtuigen dat het kerkhof met Allerheiligen niet de meest bruisende plek van Sint-Achtergem is...

Herman – Ja... We zouden mensen moeten aantrekken om hier wat leven te krijgen. Maar hoe?

Ze denken na.

Rudi – Een happy hour?

Charlie – Er woont binnen twintig kilometer geen klant... Wie rijdt er veertig kilometer heen en terug voor een tweede gratis glas aardappelen?

Herman – Als hij het eerste overleeft...

Rita – Goed, ik laat jullie nadenken. Ik ga boodschappen doen... Als er volk komt, moet ik inslaan. En de winkel is bepaald niet om de hoek...

Rita gaat af. Jef komt terug.

Herman – En?

Jef – Ik heb ze in de jacuzzi achtergelaten...

Rudi – Ik dacht dat het een siervijver was...

Jef – Hoe dan ook, ze lijken het naar hun zin te hebben...

Herman – Dat betekent nog niet dat ze zich hier gaan vestigen. We moeten ook niet dromen.

Rudi – De media zijn al ter plaatse. Nu hoeven we alleen nog iets te vinden waardoor Sint-Achtergem in het nieuws komt...

Jef – We kunnen een parochiefeest organiseren?

Rudi – Godverdomme, daar komen we ver mee... Waarom niet meteen een processie?

Charlie – Nee. Wat we nodig hebben is een sappig misdaad- of rampenverhaal.

Herman – Je hebt gelijk! Als de kranten erover schrijven, komen de mensen vanzelf.

Charlie – Precies... Sinds Pompeï onder de as van een vulkaan werd bedolven, is het een toeristische topbestemming geworden. Bijna een bedevaartsoord!

Rudi – Ja, maar de kans dat hier een vulkaan uitbarst is nogal klein...

Charlie – Een vliegtuigcrash zit er ook niet in. Zelfs vliegtuigen vliegen niet over Sint-Achtergem.

Jef – Behalve de toestellen die pesticiden over de aardappelvelden sproeien.

Charlie – En geen enkele lijnpiloot is depressief genoeg om hier vrijwillig neer te storten...

Herman – Nee, we moeten realistisch blijven... Wij zitten eerder in de categorie lowbudgetfilm. Iets minder spectaculairs, maar wel heel ongewoons...

Jef – Een ongeluk...

Rudi – Of zelfs een gruwelijke moord...

Jef – We gaan toch niemand vermoorden en in stukken hakken alleen om toeristen naar Sint-Achtergem te lokken!

Herman – We hebben net een overval overleefd. Misschien kunnen we daar iets mee.

Charlie – Een halve gare met een plastic pistool en een Zorro-masker... Ik vrees dat we daarmee de nationale kranten niet halen...

Ze horen gebonk.

Rudi – Shit, we zijn Johnny in de vriezer vergeten...

Rudi opent de vriezer en helpt Johnny eruit.

Johnny – En? Hoe was ik?

Rudi – Goed. Heel goed...

Charlie – Gelukkig stond de vriezer niet aan.

Herman – Ja...

Rudi – Godsamme! Ik krijg een idee!

Jef – Nu maak je me bang...

Rudi – Denken jullie wat ik denk?

Charlie – Een lijk dat in een vriezer wordt gevonden...

Herman – Ja, een vriezer, dat is goed... En het past binnen ons budget.

Jef – Om toeristen te lokken? Een lijk in de vriezer van een dorpscafé... Denken jullie echt dat dat verkoopt?

Charlie – We hoeven er alleen maar een mooi verhaal omheen te verzinnen.

Rudi – Ik zie de krantenkop al voor me.

Herman – Dramatisch ongeluk in Sint-Achtergem: fan van Holland's Got Talent vriest dood tijdens het oefenen voor zijn auditie!

Rudi – Daar zullen onze Amsterdamse mediadames van smullen!

Alle blikken gaan naar Johnny.

Johnny – Wat? Wat is er met mij?

Jef – Kom nou toch! We gaan die arme onschuldige jongen toch niet opofferen voor een beetje publiciteit voor ons dorp...

Rudi – Nee, hij zou niet echt dood zijn. Niet helemaal tenminste.

Jef – Hoezo, niet helemaal?

Rudi – Johnny, zou jij beroemd willen worden?

Johnny – Beroemd, oom? Op televisie en zo?

Rudi – Ja... Misschien haal je zelfs Het Laatste Nieuws of De Telegraaf.

Johnny – En wat moet ik daarvoor doen?

Herman – Bijna niets...

Charlie – Alleen dood zijn.

Johnny – Nee hoor! Ik wil beroemd zijn terwijl ik nog leef!

Rudi – Goed, wat heb je liever: dit, of dat we de politie bellen? Gewapende overval, weet je hoeveel jaar je daarvoor kunt krijgen?

Johnny – Nee. Hoeveel?

Rudi – Geen idee, maar daar gaat het niet om.

Herman – Bovendien ben je niet echt dood.

Rudi – We zetten de vriezer niet op de hoogste stand.

Johnny lijkt te twijfelen.

Johnny – En geef je me dan wat geld voor een treinkaartje naar Amsterdam?

Rudi – Beloofd, Johnny. Vertrouw je je peetvader nou of niet?

Johnny – Goed... Maar ik begrijp het niet helemaal. Hoelang ben ik dan dood?

Herman – In het begin ben je dood.

Rudi – Maar daarna niet meer.

Johnny – Net als Jezus dus, hè meneer pastoor?

Jef – Precies... Net als Jezus...

Charlie – Alles komt goed, zul je zien...

Herman – En aan het eind sta je weer op uit de dood, net als Jezus.

Charlie – We filmen alles en zetten het op YouTube. Dat wordt dodelijk goed.

Jef – Je gaat viraal, broeder!

Rudi – Johnny, dit is het moment om ons je ongelooflijke talent te laten zien...

Johnny – Goed dan...

Johnny kruipt opnieuw in de vriezer. Charlie filmt met zijn telefoon. Rudi steekt de stekker van de vriezer in het stopcontact.

Jef – Ga je hem echt aanzetten?

Rudi – Maak je geen zorgen, we zetten hem op de laagste stand. Een lichte onderkoeling, meer niet. Dan ziet het er geloofwaardiger uit.

Herman – Een beetje bevroren, dat zal bij hem niet veel verschil maken...

Rudi – Ik zet hem op stand twee...

Jef – En als hij echt doodgaat? Hebben jullie daar aan gedacht? Jij wordt dan van moord beschuldigd, Rudi! Het is tenslotte jouw vriezer!

Herman – Hij gaat heus niet dood! Hooguit loopt hij een flinke verkoudheid op.

Charlie – Een of twee bevroren vingers, maximaal. Net als bergbeklimmers in de Himalaya. Als je een held wilt worden, moet je offers kunnen brengen...

Jef – Ja, maar hier gaat het gewoon om opgesloten zitten in een vriezer...

Charlie – Tussen ons gezegd, voor wat hij met zijn vingers doet... Als we er twee of drie afhalen, houdt hij er nog genoeg over om in zijn neus te peuteren...

Rudi – Alleen lang genoeg om er wat ophef over te maken en ons dorp in de media te krijgen.

Charlie – Maar de politie ziet toch meteen dat hij niet dood is!

Rudi – Dat is misschien inderdaad het zwakke punt van ons plan.

Herman – De politie? Je kent ze toch! Met een glaasje op zouden ze jouw vrouw nog voor Miss België aanzien...

Rudi werpt Herman een dreigende blik toe.

Rudi – Ik weet niet hoe ik dat moet opvatten...

Charlie – Hij bedoelt dat ze haar nuchter voor Miss Universe zouden aanzien.

Rudi – We gooien er wat ijsblokjes overheen. Dan ziet het er geloofwaardiger uit...

Johnny steekt zijn hoofd weer uit de vriezer.

Johnny – Zit mijn haar goed?

Rudi – Ja hoor, maak je geen zorgen.

Johnny – En mijn T-shirt?

Charlie blijft filmen.

Rudi – Vooruit, terug in je kist. Rita komt zo thuis...

Johnny – Het is hier niet erg warm.

Rudi – Het is een vriezer, idioot!

Johnny – En er is ook niet veel licht...

Jef – Ik heb me altijd afgevraagd of het lampje van een koelkast echt uitgaat als je de deur sluit.

Charlie – U kunt zich beter afvragen of er echt leven na de dood is...

Herman – In elk geval hebben we straks een ooggetuige... Als we hem tenminste weer ontdood krijgen...

Rudi – En anders kan de journaliste daar altijd nog een artikel over schrijven...

Charlie – Ik hoor de nieuwslezer al: ‘Hebt u zich altijd afgevraagd of het lampje in uw vriezer echt uitgaat als u de deur sluit? Een moedige inwoner van Sint-Achtergem heeft zich vrijwillig aan een merkwaardig experiment onderworpen om deze prangende vraag voorgoed te beantwoorden...’

Johnny – Op het nieuws? Oké, ik ga terug...

Johnny kruipt weer in de vriezer. Rudi pakt de ijsemmer en gooit de ijsblokjes erbij.

Jef – Hoelang willen jullie hem daarin laten?

Herman – Eén nacht is genoeg.

Rudi – Rita houden we erbuiten. Zij vindt hem morgenochtend. Dat is geloofwaardiger. Ze is een waardeloze actrice...

Herman – Maak je geen zorgen, Jef. Als er iets is, kan hij er zelf uit...

Rudi – Goed, jullie kunnen beter gaan voordat Rita terugkomt. Ik weet niet of jullie zulke goede acteurs zijn...

Ze gaan allemaal af. Rita komt terug met de boodschappen en begint die op te ruimen.

Rita – Eerst de ijsjes voordat ze smelten... *(Ze legt de ijsjes in de vriezer zonder Johnny te zien.)* Ik moet de vriezer weer aanzetten... O, Rudi heeft dat al gedaan... Maar hij staat veel te laag... Ik zet hem op tien... *(Ze sluit de vriezer en legt er een zak aardappelen bovenop.)* Zo, de friet doe ik morgenochtend wel. Ik ben kapot...

Ze wil vertrekken, maar werpt nog een laatste blik naar de vriezer.

Rita – Grappig, ik heb me altijd afgevraagd of het lampje echt uitgaat wanneer je de vriezer dichtdoet... Ach ja...

Ze doet het licht uit en gaat weg. Er klinkt gebonk vanuit de vriezer.

Zwart.

De nacht verstrijkt. Eventueel pauze.

Tweede bedrijf

Licht. Rita komt gapend binnen en maakt het café klaar zoals iedere ochtend. Ze haalt de zak aardappelen van de vriezer en begint er een paar te schillen voor friet.

Rita – Friet, friet, friet...

Rudi komt binnen.

Rudi – Goedemorgen, schat. Goed geslapen?

Ze kijkt hem verbijsterd aan.

Rita – Gaat het wel? Ben je ziek?

Rudi – Nee hoor, alles prima. Wat doe je?

Rita – Je ziet het toch? Aardappelen schillen.

Rudi – O ja... Goed zo...

Rita – Ik ga friet invriezen. Dan hebben we genoeg voor de hele zomer...

Rudi – Zal ik helpen schillen?

Rita kijkt hem opnieuw achterdochtig aan.

Rudi – Dan kun jij het ontbijt voor die Amsterdamse dames klaarmaken...

Rudi begint aardappelen te schillen. Rita kijkt hem stomverbaasd aan.

Rita – Weet je zeker dat alles goed gaat?

Rudi – Ja, waarom?

Rita – Geen idee... Dit is de eerste keer dat ik jou aardappelen zie schillen.

Rudi (met een blik naar de deur) – Kijk, daar zijn ze al...

Rita – Ontbijt... Straks wil je ook nog een brunch...

Laura en Wendy komen binnen.

Rudi – Goedemorgen, dames! En? Lekker geslapen?

Laura – Als een blok!

Wendy antwoordt niet. De nacht lijkt haar niet veel goed te hebben gedaan.

Rudi – Ik zei het toch. Uiteindelijk schiet je hier wortel.

Wendy – Voorlopig wil ik een thee met citroen.

Laura – Voor mij hetzelfde.

Rita – Komt eraan...

Rita maakt thee.

Laura – Hebt u croissants?

Rita – Nee... Maar ik kan friet voor u bakken. Net vers geschild...

Wendy – Dank u, liever niet...

Rita – Twee thee met citroen, komt eraan... Maar ik waarschuw u: we hebben geen citroen.

Laura – Als het water maar heet is, is het prima...

Rudi – Geen zorgen... Hier koken we het water altijd. Voor de zekerheid...

Rita – Terwijl het water kookt, kijk ik even of de vriezer koud genoeg is om mijn friet in te vriezen...

Rudi zet een domme glimlach op.

Rudi – Gaat u zitten. Het duurt niet lang...

De twee Amsterdamse vrouwen gaan aan een tafel zitten.

Wendy (*zacht tegen Laura*) – Je hebt gelijk, we blijven hier niet lang... Heel authentiek allemaal, maar ze lijken stuk voor stuk een beetje gedegenereerd...

Laura – Toen de pastoor gisteravond bij ons in de jacuzzi kwam zitten, was dat inderdaad nogal bijzonder...

Wendy – Had hij tenminste maar een zwembroek aangetrokken...

Rudi blijft aardappelen schillen.

Rudi – Volgens mij wordt het een mooie dag.

Ze glimlachen beleefd.

Wendy – Kijk hem daar met dat grote mes zijn transgenderaardappelen snijden...

Laura – Genetisch gemodificeerde aardappelen bedoel je.

Wendy – Je vraagt je af hoeveel toevallige voorbijgangers hij daar al mee heeft afgeslacht... Hoe heet dit café ook alweer? Herberg Het Rode Paard?

Laura (*nerveus lachend*) – Hou op, straks maak je me nog bang...

Wendy – Waar zouden ze de lijken verstoppen...

Laura – In de kelder misschien...

Wendy – Of in de vriezer.

Ze onderdrukken een zenuwachtig lachje.

Laura – Kom... We drinken onze thee op en vertrekken...

Laura schrikt wanneer Rita gilt bij het openen van de vriezer.

Rita – O mijn God! Wat is dát voor afgrijselijks?

Rudi (*doet alsof hij verbaasd is*) – Wat is er?

Rita – Er ligt een lijk in de vriezer!

Rudi – Wat?

Laura kijkt Wendy verschrikt aan.

Rudi (*speelt zijn verbazing slecht*) – Een lijk? Maar wie is het?

Rita – Ik weet het niet... Ik durfde niet goed te kijken! Ik zag alleen twee ogen die me door de ijsblokjes heen aanstaarden!

Charlie komt binnen.

Charlie – Wat is er aan de hand?

Rudi – Rita heeft een lijk in de vriezer gevonden!

Charlie – Dat meen je niet! Iemand die we kennen?

Rudi – Dat weten we nog niet...

Charlie filmt met zijn telefoon.

Laura – Ze zijn hier gek... Kom, we gaan...

Wendy – Nee, wacht even! Nu wordt het eindelijk interessant...

Rita – We moeten de politie bellen...

Rudi – Wat een toestand...

Wendy – Mag ik straks nog wel mijn thee?

Rudi – Ik regel het meteen... The tea must go on...

Rita pakt de telefoon.

Rita – Ja, politie? U moet onmiddellijk komen. Er ligt koud vlees in mijn vriezer. Nee, geen baby. Daar zou ik u toch niet voor lastigvallen.

Rudi serveert de thee.

Rudi – Een wolkje melk?

Rita – Ja, Sint-Achtergem. Waar dat ligt...? Zeg maar bij kilometer 22 tussen Tweekerken en Bovenbeek... Dank u, we wachten op u...

Rudi – En?

Rita – Ze sturen meteen twee specialisten van de gerechtelijke politie...

Laura – Gerechtelijke recherche? Het begint op een slechte Vlaamse misdaadserie te lijken...

Charlie – Waarom klinkt ‘wetenschappelijke politie’ toch altijd als een pleonasme...?

Wendy – CSI Sint-Achtergem... Dat klinkt toch minder goed dan CSI Miami...

Laura – In elk geval staat dit gat binnenkort in de streekkrant...

Wendy – Zoals Andy Warhol zei: iedereen heeft recht op zijn kwartier roem...

Herman en Jef komen binnen.

Herman – En dames, alles naar wens?

Charlie – We hebben net een lijk in de vriezer gevonden.

Jef – Een lijk? Je bedoelt een menselijk lijk?

Charlie – Ja natuurlijk. Geen koeienkadaver dat als diepvriesburgers is verpakt.

Rita opent de vriezer opnieuw.

Rita – Kijk! Hij heeft een brief achtergelaten aan de binnenkant van het deksel...

Jef – Een brief?

Rudi – Nee toch?

Rita – Nou ja, eerder een boodschap die in het ijs is gekrast. Misschien een afscheidsbrief...

Herman – Dus het zou zelfmoord zijn?

Charlie – Voor zover ik weet zou dit de eerste keer zijn dat iemand zelfmoord pleegt door zich vrijwillig in een vriezer op te sluiten.

Herman – In een sauna is het geloof ik weleens gebeurd, maar in een vriezer...

Charlie loopt naar de vriezer.

Charlie – Of hij heeft die boodschap achtergelaten om de politie de naam van zijn moordenaar te geven...

Herman – Nee toch...

Rudi (*tegen Rita*) – Lees dan!

Rita – Het staat vol spelfouten...

Charlie – Vreemd... Waarom verbaast me dat nou niet?

Rita – Het begin kan ik moeilijk ontcijferen...

Jef – De meester kan die hanenpoten misschien beter lezen. Hij is eraan gewend.

Charlie kijkt in de vriezer.

Charlie – Dit handschrift komt me merkwaardig bekend voor...

Rudi – En?

Charlie – Even kijken... Ja, ik heb het: 'Rudi heeft me vermoord...' (*Iedereen kijkt ontzet naar Rudi.*) Nee hoor, grapje...

Rita – Kom nou, meester. Dit is niet het moment voor grappen.

Charlie – Eens zien... (*Leest.*) ‘Ik heb ongelooflijk talent... maar mijn ballen beginnen eraf te vriezen.’

Ze kijken elkaar ontzet aan.

Derde bedrijf

Er klinkt het geluid van helikopterrotors.

Jef – Wat is dat? Monsanto sproeit toch nooit in dit seizoen?

Peeters en Janssens, de twee agenten, komen binnen. Ze zien er eerder uit als boerenpummels dan als leden van een elite-eenheid. Commissaris Peeters mag enigszins aan Columbo doen denken.

Rudi – Ah, daar is de gerechtelijke politie...

Rita – Zo, die zijn snel.

Charlie – Special forces. Ze zijn vast gedropt...

Peeters – Commissaris Peeters, en dit is inspecteur Janssens. We zijn met de helikopter gekomen om tijd te winnen, maar zelfs vanuit de lucht was dit godvergeten gat moeilijk te vinden.

Janssens – Vanuit de lucht hebben we de weg gevolgd. Alleen houdt die midden in een aardappelveld op.

Herman – Ja, dat is de oude gewestweg. Een paar jaar geleden is hij gedegradeerd tot lokale weg, toen de snelweg werd aangelegd.

Rudi – Dat heeft de middenstand van Sint-Achtergem veel schade gedaan, geloof me.

Peeters – Middenstand? Welke middenstand?

Janssens – We wisten niet eens dat hier nog mensen woonden.

Jef – Voor de oorlog hadden we nog een kruidenier... Naar het schijnt tenminste...

Herman – Nu rijden we één keer per maand naar Carrefour en stoppen we alles in de vriezer.

Peeters – Ah, juist... Die vriezer dus?

Janssens – Where is the body? Zoals ze dat in Amerikaanse series zeggen...

Rudi – Daar, maar u hebt toch wel tijd voor een opkikkertje eerst?

Rita – Ik waarschuw u, het is geen fraai gezicht...

Peeters – Ik weet niet of... Zo erg?

Herman – Hij ligt in de vriezer! Bederven zal hij niet...

Peeters – In dat geval... Vooruit, eentje dan. Om moed te verzamelen, hè Janssens?

Rudi – Dames, ook nog wat? Als vervanging voor de citroen in uw thee?

Wendy – Waarom niet...

Laura – Nu maakt het toch niet meer uit.

Rudi giet een scheut in beide kopjes en loopt weer weg. Laura kijkt naar haar kopje.

Laura – Heb je dat gezien? De thee is zo helder geworden als water.

Wendy – Ja...

Laura – Misschien is het giftig.

Wendy – Of ze zijn vergeten thee in het hete water te doen.

Laura – In elk geval kookt het water weer...

Ze wisselen een bezorgde blik.

Peeters – Niet slecht...

Janssens – Je voelt hem in elk geval goed zakken.

Peeters – Daar word je wakker van...

Janssens – Ik zie een beetje dubbel. Is dat normaal?

Charlie – Geen zorgen, meestal gaat dat vanzelf over.

Jef – Er zijn enkele gevallen van blijvende blindheid gemeld, maar dat is uiterst zeldzaam.

Janssens – Dat is stevige kost, zeg.

Peeters – Zolang het maar legaal is...

Janssens – Je luchtwegen gaan er ook goed van open.

Peeters – Het is toch niet ontvlambaar?

Rudi – De oude boeren hier goten het vroeger in hun tractor in plaats van benzine. Dat was goedkoper.

Rudi – Met de huidige brandstofprijzen...

Herman – Ik doe zelf soms een scheut in mijn terreinwagen en ik heb niet gemerkt dat hij slechter rijdt.

Peeters – Inderdaad... Ik heb nog nooit diesel gedronken, maar volgens mij smaakt het ongeveer zo.

Jef – Als je hierna ontstopper drinkt, smaakt die waarschijnlijk als wijwater.

Ze drinken hun glazen leeg.

Peeters – Goed. Dat menselijke lijk dan?

Rudi – Deze kant op, commissaris...

Peeters – Gaat u maar, Janssens. U weet dat ik heel slecht tegen doden kan. (*Tegen de anderen.*) Als ik dit vak ooit opgeef, is het daarom...

Rudi opent de vriezer. Charlie filmt.

Janssens – Zo... Hij is keihard.

Herman – Pardon?

Janssens – Kom eens kijken, chef.

Peeters – Nee, nee. Ik geloof u wel.

Rudi, Herman en Jef lopen dichterbij om te kijken.

Jef – Mijn God, hij is echt bevroren...

Peeters – U kijkt verbaasd, eerwaarde... Terwijl u toch wel wat gewend bent als het om lijken gaat...

Rudi – Ik begrijp er niks van! Ik had hem op de laagste stand gezet...

Rudi, Herman, Jef en Charlie zijn ontzet.

Rita – Ik heb hem gisteravond op tien gezet. Om vanochtend de friet in te vriezen...

Janssens – Wat als dit zo'n zaak met ingevroren baby's is, chef?

Peeters – Is het een baby?

Janssens – Nee. Het lijkt meer op een man van een jaar of twintig...

Peeters – Nou dan?

Janssens – Misschien heeft hij tot die leeftijd overleefd door te eten wat er in de vriezer lag. En toen de voorraad op was, is hij verhongerd.

Peeters – Interessante piste, Janssens... Wat lag er in die vriezer?

Rita – Niets. Hij heeft de hele winter uitgestaan...

Peeters – Ik begrijp het...

Janssens – Chef, ik geloof dat hij ook iets op het deksel heeft proberen te tekenen.

Peeters – Nee? Dat moet ik toch even zien...

Peeters komt dichterbij.

Peeters – Zo... Het lijkt wel de grot van Lascaux daarbinnen. Wat moet dit voorstellen?

Janssens – Geen idee... Het lijken hiërogliefen...

Peeters – Maak er foto's van, Janssens. En doe de deur dicht voordat alles smelt. We laten het door een egyptoloog analyseren.

Janssens – Waarvoor, chef?

Peeters – Om het persoonlijkheidsprofiel van het slachtoffer op te stellen.

Janssens – Gewoonlijk probeert men toch eerder het profiel van de moordenaar te achterhalen...

Peeters – Begin me niet in de war te brengen, Janssens. Wilt u mij mijn vak leren?

Janssens – Helemaal niet, chef. Ik maak meteen foto's...

Peeters – We vragen het lab om een koolstof-14-datering. Als we weten wanneer hij gestorven is, kunnen we hypothesen maken over de omstandigheden van zijn dood...

Rudi – U verdenkt ons toch niet, commissaris?

Peeters – Het lichaam is wel bij u gevonden.

Rita – Maar wij hebben de politie gebeld!

Peeters – U zou ervan opkijken hoeveel moordenaars na hun misdaad zelf de politie bellen.

Herman – En hoe lang denkt u dat hij al dood is, commissaris?

Peeters – Dat is het probleem met diepvrieswaar: dat is moeilijk te zeggen. Die kerel kan er sinds gisteren liggen, maar ook al zesduizend jaar.

Janssens – Ik hoop dat u allemaal een goed alibi hebt voor de periode tussen het Jura en het Krijt...

Rita – Ik zeg toch dat die vriezer pas sinds gisteravond aanstaat...

Janssens – Wat doen we, baas? Halen we hem eruit?

Peeters – Voorlopig ligt hij daar prima... Bij diepvriesproducten moet je de koudeketen niet onderbreken...

Janssens – Dus wat doen we, baas?

Peeters – Wat bezielt u, Janssens?

Janssens – Wat, baas?

Peeters – Tot nu toe noemde u me chef. Waarom ineens baas? Ik houd niet van die familiariteit.

Janssens – Sorry, chef. U hebt gelijk.

Peeters – We zitten niet in een aflevering van inspecteur Columbo, Janssens. Wij vertegenwoordigen de elite van de politie: de gerechtelijke recherche!

Janssens gaat in de houding staan.

Janssens – Chef, ja chef!

Peeters – Op de plaats rust.

Janssens – Dus wat doen we, baas?

Peeters – Doorzoek liever dit krot... (*Terzijde.*) En maak vooral zoveel mogelijk troep, ook als het nergens voor nodig is. Dat maakt altijd indruk op verdachten.

Janssens – Begrepen, chef.

Janssens begint het café te doorzoeken, verplaatst zoveel mogelijk spullen en maakt zoveel mogelijk lawaai.

Peeters (tegen Rita) – Dus, mevrouw, u bent de laatste persoon die het slachtoffer levend heeft gezien?

Rita – Eh... nee. Ik ben de eerste die hem dood heeft gezien.

Peeters – Dat bedoelde ik ook. Dus u hebt het lichaam gevonden. Daarmee bent u verdachte nummer één.

Rudi – Maar commissaris!

Peeters – U raad ik aan uw mond te houden. U doet hem open wanneer we daarom vragen. Duidelijk?

Janssens – Chef, volgens mij heb ik het moordwapen gevonden.

Hij haalt achter de toog het plastic pistool vandaan dat Rudi van Johnny heeft afgepakt.

Peeters – Dat is speelgoed, Janssens. Dat ziet u toch.

Janssens – U hebt gelijk, chef... En het slachtoffer is bovendien niet doodgeschoten...

Peeters – Dat moet de autopsie nog uitwijzen. Men kan hem heel goed met dit revolver hebben gedood en daarna in de vriezer hebben gelegd.

Janssens – Maar u zei zelf dat het een plastic pistool was...

Peeters – Begin me niet weer in de war te brengen, Janssens. *(Hij verstijft alsof hij een visioen krijgt.)* Ik krijg ineens een ingeving... Volgens mij is deze zaak veel ingewikkelder dan ze eruitziet.

Janssens – Voor mij zag ze er al ingewikkeld genoeg uit...

Charlie – Pas op, commissaris. Die ingeving kan ook een bijwerking van de aardappeljenever zijn...

Janssens zoekt verder.

Janssens – We hebben ook dit nog.

Hij haalt het jachtgeweer tevoorschijn.

Peeters – Is dit geweer van u?

Rudi – Is jagen soms verboden?

Peeters – Nee... Maar het is verdacht. Wie een ei steelt, steelt een os. Wie een wild zwijn schiet, kan ook een mens schieten. Is er boven woonruimte?

Rudi – Ja.

Peeters – Kom, Janssens, we gaan boven kijken... *(Met een blik naar de twee Amsterdamse vrouwen.)* Dit café ziet eruit als een bordeel met kamers...

Janssens – Ondertussen blijft iedereen hier. Begrepen?

Peeters *(tegen Rita)* – U, mevrouw de bordeelhoudster, gaat voorop.

Rita – Als u mij wilt volgen, commissaris...

Peeters knikt naar de twee Amsterdamse vrouwen.

Peeters *(tegen Janssens)* – Die twee hoeren ondervragen we straks.

Laura en Wendy wisselen een verbijsterde blik. De twee agenten gaan met Rita naar boven. Rudi, Herman en Charlie staan er ongemakkelijk bij. Ze vergeten even dat de twee Amsterdamse vrouwen alles al een hele tijd zwijgend hebben gevolgd.

Rudi – Dat ontbrak er nog aan... Nu zitten we met een dode opgescheept.

Herman – Wij? Ik heb niks gedaan!

Rudi – Wat? We waren het er allemaal over eens!

Charlie – Het was toch vooral jouw idee, Rudi...

Wendy en Laura zijn met stomheid geslagen.

Laura – Dus jullie wisten ervan?

Wendy – Jullie zijn allemaal medeplichtig!

Laura – Medeplichtig aan een afschuwelijke misdaad...

De anderen draaien zich betrapt naar hen om.

Herman – Nee, maar... Het is helemaal niet wat u denkt...

Charlie – Schijn bedriegt echt...

Jef – En u hebt onze woorden misschien verkeerd begrepen...

Herman – Hooguit gaat het om dood door schuld.

Rudi – Om niet te zeggen een bedrijfsongeval.

Laura – Hebben jullie die man in de vriezer gestopt of niet?

Charlie – Het ligt iets ingewikkelder...

Rudi – Het was alleen bedoeld om wat leven in de brouwerij te brengen.

Herman – Om u te laten zien dat er in Sint-Achtergem ook weleens iets gebeurt.

Charlie – Zodat u misschien een klein artikel over ons kon schrijven.

Jef – Eigenlijk deden we het dus een beetje voor u.

Herman – Helaas is het verkeerd afgelopen.

Laura – Ik zei het toch. Ze zijn hier knettergek...

Rudi – Maar jullie gaan ons toch niet aangeven bij de politie?

Laura – Kom, Wendy, we gaan weg...

Ze staan op om te vertrekken. Op dat moment komen de agenten met Rita weer naar beneden.

Peeters – Niemand verlaat deze plek zonder mijn toestemming.

De twee Amsterdamse vrouwen gaan weer zitten.

Peeters – Wat denkt u ervan, Janssens?

Janssens – Ja, het is knus...

Peeters – Ik heb het niet over de inrichting, idioot! Ik heb het over het onderzoek!

Janssens – O, pardon... Wat ik ervan denk, baas... Eerlijk gezegd...

Peeters – Ik begrijp het al... Ik zal dit raadsel weer zelf moeten oplossen en op mijn instinct moeten vertrouwen. *(Peeters draait zich naar de anderen en merkt de spanning.)* En mijn instinct zegt dat al die idioten een prima schuldige kop hebben. Geloof mijn ervaring, Janssens.

Janssens – U hebt gelijk, chef. Sterker nog: echte moordenaarskoppen...

Jef – Maar heren, alstublieft! U spreekt tegen een bedienaar van de eredienst.

Peeters – Laat u niet imponeren, Janssens. ‘Bedienaar van de eredienst’ klinkt deftig, maar in de katholieke hiërarchie is hij gewoon een onderofficier van de lagere geestelijkheid.

Herman – Commissaris, ik ben hier wel de burgemeester van de gemeente.

Janssens – Precies. En ik ben een vredesbewaarder. Waarom niet meteen een blauwhelm?

Peeters *(tegen de anderen)* – Goed, genoeg gelachen. Als jullie iets te vertellen hebben, stelletje boerenkinkels, dan is dit het moment.

Rudi – Nou...

Herman – Het zit zo...

Charlie – Nee, ik zou het niet weten...

Janssens – Ik gok op de pastoor, baas. Hij ziet eruit alsof je hem de hemel zou toevertrouwen, maar ook alsof hij een prima pooier zou zijn...

Peeters – Prima. Aangezien niemand wil praten, gaan we het lichaam identificeren. Misschien frist dat jullie geheugen wat op...

Hij opent het deksel van de vriezer.

Rita – Wacht, ik haal eerst de friet eruit...

Peeters *(tegen Rudi)* – Kom jij eens hier. Herken je het slachtoffer of niet?

Rudi – Met die laag ijs op zijn gezicht? Hoe moet ik dat weten?

Janssens – We kunnen ook moeilijk wachten tot de dooi inzet...

Peeters ziet de twee Amsterdamse vrouwen.

Peeters – Goed, dan pakken we het anders aan... Wie zijn die twee dames?

Janssens – Doen jullie in je vrije tijd ook aan souteneurschap? Om wat bij te verdienen?

Rudi – Het zijn toeristen die door de streek reizen, commissaris.

Peeters – Toeristen? Wie wil je dat wijsmaken? De laatste toeristen die we hier zagen waren Duitsers. Ze droegen uniformen met hakenkruisen en vertrokken na een week uit zichzelf omdat ze hier zo depressief van werden. Als heel Vlaanderen eruitzag als jullie dorp, geloof me, de bezetting had niet lang geduurd...

Janssens – Deze zaak wordt steeds verdachter, chef.

Rita – Eén ding is zeker: vóór die twee vrouwen hier kwamen, was dit een rustig dorp waar nooit iets gebeurde.

Charlie – Je zou bijna kunnen zeggen: een dorp zonder geschiedenis én zonder aardrijkskunde.

Laura – Nou, jullie hebben lef!

Peeters – Jullie twee daar, kom eens hierheen.

Laura komt dichterbij, gevolgd door Wendy. Peeters dwingt Laura haar hoofd in de vriezer te steken.

Peeters – U kent het slachtoffer dus ook niet?

Laura – Wat afschuwelijk!

Wendy kijkt ook.

Wendy – Zijn gezicht komt me inderdaad bekend voor...

Janssens – Zal wel iemand van hier zijn, chef. Hij ziet er een beetje simpel uit. En in zo'n gat beland je niet toevallig.

Peeters kijkt opnieuw naar de twee Amsterdamse vrouwen.

Peeters – Toeristen...

Rudi – Echt waar, commissaris. Ze komen uit Amsterdam. De ene werkt voor de pers en de andere voor televisie.

Peeters – Je kunt prima een hoer zijn en voor televisie werken. Wat denkt u, Janssens?

Janssens – Ik denk eerder aan een sekszaak.

Peeters (tegen Herman) – Was hij de minnaar van je vrouw? Heb je hem daarom vermoord?

Herman – Ik ben niet getrouwd, commissaris.

Janssens – Jammer voor je. Dan had je nog een crime passionnel kunnen aanvoeren...

Peeters (*tegen Rudi*) – Dan ben jij dus de bedrogen echtgenoot?

Janssens – Hij heeft er inderdaad wel de kop voor.

Rudi – Helemaal niet! Nou ja, eigenlijk wel, maar... De pastoor is de minnaar van mijn vrouw!

Peeters – Ik begrijp het... (*Hij draait zich naar de twee Amsterdamse vrouwen.*) En u hebt natuurlijk niets gezien? Voor journalisten bent u niet erg oplettend...

Laura – Eigenlijk wel... Vanuit het raam van de woning boven dacht ik een gemaskerde man, een soort Zorro, het café te zien binnenkomen.

Janssens – Zorro?

Peeters – Wat deed u daarboven?

Janssens – Misschien lag ze met de cafébaas in bed...

Wendy – Mevrouw liet ons de woning zien. Die staat te koop.

Peeters – Dus u zag Zorro Café De Handel binnenkomen... (*Ironisch.*) Misschien is hij wel de moordenaar, hè Janssens? Kijk eens of die Don Diego de la Vega al bij ons bekend is...

Janssens – Zeker chef... Kunt u de naam nog eens herhalen?

Peeters zucht.

Laura – Ik bedoel gewoon een gemaskerde man, commissaris.

Wendy – Misschien is een overval uit de hand gelopen?

Laura – Dan kunnen ze nog altijd noodweer aanvoeren.

Peeters – Wilt u het onderzoek soms van me overnemen?

Laura – Helemaal niet, commissaris.

Wendy – Al zou het tussen ons gezegd waarschijnlijk wel sneller gaan...

Peeters – Goed, Janssens, neem DNA af om het slachtoffer te identificeren...

Janssens – Meteen, chef...

Peeters – En ook DNA van alle verdachten.

Janssens – Waarvoor, chef?

Peeters – Wat denk je zelf?

Janssens – Om te weten wie de vader is van de ingevroren baby die in deze vriezer volwassen is geworden?

Peeters – Nee, om te weten wie van hen Zorro is, idioot... Neem ze mee naar het gemeentehuis voor de afnames en stuur de monsters naar het labo.

Janssens – Vooruit, meekomen...

De twee Amsterdamse vrouwen willen hem volgen.

Peeters – U niet... Ik heb nog een paar vragen voor u.

De anderen gaan af.

Peeters – Goed, nu we alleen zijn: wat doen jullie hier werkelijk? Het gebeurt niet vaak dat de pers vóór de politie op de plaats delict is. Zeker niet in zo'n uithoek...

Laura – Het is puur toeval, commissaris. Echt waar...

Peeters – Natuurlijk... Op de verkeerde plaats op het verkeerde moment... (*Tegen Wendy.*) En u hebt niets anders te vertellen? Voor een televisieproducent hebt u opvallend weinig fantasie. Voor welke zender werkt u?

Wendy – Vooral voor de publieke omroep...

Peeters – Ik begrijp het... NPO 1, NPO 2, NPO 3... Blijkbaar staat fantasie niet bovenaan de functieomschrijving van een producent bij de publieke omroep.

Laura – O ja? En wat staat daar volgens u dan wel bovenaan?

Peeters – Haar maten?

Wendy – Nu vervalt ú in clichés, commissaris. Als ik dat mag zeggen.

Peeters – Zeg me niet dat u hier bent voor een casting...

Laura – Al moet ik zeggen: de verzameling koppen hier is indrukwekkend... Hebt u ze eens goed bekeken?

Peeters – Ja... Daar hebt u eigenlijk wel een punt.

Wendy – U trouwens ook, commissaris... Heeft iemand u ooit gezegd dat u een televisiekop hebt?

Peeters – Vindt u?

Wendy – Jazeker... Voor film misschien niet, maar voor televisie... Ik geef u mijn kaartje wel.

Peeters bekijkt de twee vrouwen even.

Peeters – Mag ik vragen wat precies de aard van jullie relatie is?

Wendy – Onze relatie?

Peeters – Nou ja... U weet wat ik bedoel...

Laura – Heeft dat iets met uw onderzoek te maken?

Peeters – Helemaal niets. Gewoon ongezonde nieuwsgierigheid...

Rudi, Herman, Charlie en Jef komen terug. Ze zien er ongemakkelijk uit.

Peeters – Goed, jullie mogen gaan, maar niemand verlaat het grondgebied van de gemeente tot nader order...

Wendy en Laura gaan wat opzij.

Herman – We moeten u iets vertellen, commissaris... En als burgemeester van deze gemeente...

Peeters – Bespaar me de inleiding.

Herman – De situatie is ons wat boven het hoofd gegroeid... En nadat we er samen over hebben gesproken, denken we dat er een paar dingen zijn die u moet weten...

Peeters – Zo zo...

Rudi – We weten wie het slachtoffer is.

Peeters – Kijk eens aan... Ineens komt het geheugen terug.

Jef – Het is Johnny, zijn neef.

Herman – Je bedoelt zijn achterneef.

Rudi – Hoe dan ook, mijn petekind.

Herman – Hij traint al jaren voor Holland's Got Talent.

Jef – Hij is slangenmens.

Rudi – We hebben hem ooit in een koffer gevonden.

Peeters – Nou, nu kan hij meedoen aan een diepvriesreclame.

Charlie – Eigenlijk was het een ongeluk...

Peeters – Hebben jullie hem in die vriezer gestopt, ja of nee?

Rudi – Ja...

Jef – Nou nee...

Rudi – Ik dacht dat de stekker eruit was.

Peeters kijkt sceptisch.

Peeters – Als u in mijn plaats stond en iemand vertelde u zo'n verhaal, wat zou u denken? (*Janssens komt terug, gevolgd door Rita.*) Goed, voorlopig nemen we jullie allemaal per helikopter mee naar het bureau. Daar kunnen jullie dit uitleggen. Misschien worden jullie wat spraakzamer na een paar tikken met het telefoonboek.

Charlie – Denkt u echt dat we allemaal in die helikopter passen, commissaris?

Herman – Anders kunt u beginnen met de eigenaars van dit café te ondervragen. Het is tenslotte hun vriezer.

Jef – En hun petekind. Eigenlijk is het een familiezaak...

Rudi – Dat had ik van u wel verwacht, eerwaarde. In uw familie, de Van den Bossches, zijn ze al generaties pastoor én collaborateur.

Jef – Commissaris, ik vraag u om een beetje menselijkheid. Laat mij die arme jongen tenminste een laatste zegen geven.

Peeters – Goed, maar snel dan.

Herman loopt met een samenzweerderige blik naar Peeters.

Herman – Misschien kunnen we ondertussen een regeling treffen om verdere complicaties te vermijden. Justitie heeft het al druk genoeg...

Peeters – Het wordt steeds mooier... Omkoping van een ambtenaar?

Herman – Helemaal niet, commissaris! Wij zijn allebei ambtenaren. Technisch gezien kunnen ambtenaren elkaar toch moeilijk omkopen. Ik stel alleen een regeling voor die in het algemeen belang is...

Peeters – Als u het zo zegt... Hoeveel?

Herman – Laten we zeggen...

Jef opent het deksel van de vriezer en maakt een begin van een kruisteken.

Jef – O mijn God!

Peeters – Wat nu weer?

Jef – Het lijkt... Hij is opgestaan uit de dood...

Janssens onderzoekt het ontdooide lichaam.

Janssens – Inderdaad, chef. Hij heeft één oog opengedaan...

Rudi – Het ijs lijkt gesmolten.

Rita – De vriezer zal kapot zijn gegaan. Gelukkig had ik mijn friet er nog niet allemaal in gelegd.

Peeters – Hij ziet er nog altijd niet erg fris uit.

Charlie – Zoals u daarnet zei... Als de koudeketen wordt onderbroken...

Johnny komt uit de vriezer zoals Dracula uit zijn kist.

Jef – Heer mijn God! (*Hij slaat een kruis.*) Het is alsof Jezus Christus uit het graf opstaat...

Charlie – Maar dan in een reclame voor diepvriesproducten.

Johnny – Kom op met die poen, oom!

Janssens – Dat klinkt dan weer niet erg katholiek...

Rita – Welke poen?

Rudi – Ik leg het je uit, Rita...

Peeters – Die grap kunt u beter aan de politie uitleggen.

Herman – Neemt u ons niet kwalijk, commissaris. Het was gewoon een domme weddenschap.

Jef – We wilden de video op YouTube zetten.

Peeters – En hij? Deed hij vrijwillig mee?

Janssens (*tegen Johnny*) – Wilt u aangifte doen?

Johnny – Ik wil alleen op televisie komen.

Charlie – U ziet toch dat er niets met hem is, commissaris.

Janssens – Hij lijkt toch een beetje van slag. Misschien houdt hij er iets aan over...

Johnny begint te trillen als een rietje.

Johnny – Ik heb het koud...

Charlie – Wat zei ik? Er is niets met hem. Hij heeft het koud, dat is normaal.

Jef – *We geven hem wat aardappelen. Daar krijgt hij het warm van.*

Rita – Ik heb toevallig nog een fles koud staan.

Rudi – *Wat bedoel je met 'koud staan'?*

Peeters – Goed, hier hebben we niets meer te doen, Janssens... Geen lijk, geen misdaad...

Rudi – Nog één glaasje voor u vertrekt, commissaris?

Peeters – Nou, daar zeg ik geen nee tegen.

Rita geeft Peeters een glas. Hij drinkt het in één teug leeg.

Peeters – Ja, dat zou een dode nog wakker krijgen.

En inderdaad: Johnny komt weer helemaal tot leven. Hij zet een paar wankelende stappen.

Jef – Ziet u dat? Hij loopt! Het is een wonder.

Charlie – Een wonder? Denkt u dat het officieel erkend kan worden?

Jef – Een geval van wonderbaarlijke ontstijging? Ik weet het niet...

Herman – Maar natuurlijk... Een wonder! Misschien is dit precies wat we nodig hadden!

Rudi – Net als Jezus Christus! Een man die iedereen dood waande en die weer opstaat!

Rita – Denken jullie dat dat kan werken?

Laura – De vorige keer dat iemand dat deed was tweeduizend jaar geleden, en het verkoopt nog altijd uitstekend.

Rudi – Dit is groot, ik voel het... JC terug uit de dood...

Wendy – Eerder terug uit de diepvriessteaks, maar goed...

Herman – Jullie hebben gelijk... Dit is een teken uit de hemel. Het duwtje in de rug waar we van de Allerhoogste op wachtten. We maken van Sint-Achtergem een bedevaartsoord...

Rita – Wat denkt u ervan, meneer pastoor?

Jef – Maar... het is een nepwonder. Dat weten wij toch beter dan wie ook.

Rudi – Aan de andere kant, echte wonderen bestaan niet, toch?

Jef kijkt naar Johnny.

Jef – Eigenlijk hebben jullie gelijk. God stuurt hem ons. Zei Jezus niet: zalig de armen van geest...

Herman – We maken van deze simpele ziel een heilige. Sint-Johnny. En van ons dorp een nieuw Lourdes.

Charlie – Johnny. Ofwel John. Bijna voorbestemd om een heilige te worden.

Herman – Ik zie de voorpagina van Kerk & Leven en Dag Allemaal al: ‘Slachtoffer van pesticiden en een diepvriesongeluk komt op wonderbaarlijke wijze weer tot leven!’

Jef – Santo subito!

Rudi – Eer aan God in den hoge! Een nieuw tijdperk breekt aan voor Sint-Achtergem!

Herman – Vrienden, wij beleven een historisch moment.

Charlie – Jaar één na J.C.

Jef – Voor de bedevaart zouden we een standbeeld voor hem moeten laten maken...

Charlie – Johnny die uit zijn vriezer komt zoals Jezus Christus uit zijn graf? Dat zou er wel indrukwekkend uitzien.

Herman – Als we de pers nu maar aan onze kant hadden...

Rudi – De pers is hier!

Jef – Dankzij God krijgt dit dorp eindelijk een tweede leven!

Laura en Wendy kijken enigszins overdonderd naar alle opwinding.

Laura – Ik zei het toch: dit dorp is krankzinnig... Ze zitten midden in een collectieve sektarische waan... Kom, we zijn weg voordat ze een kip gaan slachten of een mens offeren...

Maar ook Wendy lijkt plots weer tot leven te komen.

Wendy – Ben je gek? Besef je wat dit is? Hier moet je een artikel over schrijven!

Laura – Denk je?

Wendy – Vertrouw me. Over drie dagen is dit hier Bethlehem. En wij waren er als eersten bij. Stel je voor hoeveel kranten ze toen hadden verkocht als er een journalist ter plaatse was geweest!

Laura – Je hebt gelijk... Zoiets gebeurt maar eens in de tweeduizend jaar. Dit kunnen we niet laten liggen...

Laura loopt naar Johnny.

Laura – Goedendag Johnny. Ze noemen u nu al de messias van Sint-Achtergem. Bent u van plan een nieuwe religie te stichten?

Johnny – Mag ik dan op televisie?

Wendy – Reken maar! Als we het goed aanpakken, krijgt u misschien zelfs uw eigen programma.

Johnny – Zoals André van Duin?

Laura – Misschien zelfs uw eigen zender...

De telefoon van Janssens gaat. Hij neemt op.

Janssens – Inspecteur Janssens... Ja... Begrepen... Ik geef het door... *(Hij bergt zijn telefoon op.)* De resultaten van het DNA-onderzoek zijn binnen, chef.

Peeters – En? We weten al wie het slachtoffer is. We weten in elk geval wie zijn peetvader is.

Janssens – Ja, maar dankzij het DNA weten we nu ook wie zijn vader is...

Rita – Johnny's vader? Wie is dat dan?

Janssens – Blijkbaar meneer pastoor...

Alle blikken gaan naar Jef.

Jef – Ik begrijp het niet... Dat moet een vergissing zijn...

Peeters – Of nóg een wonder...

Laura zucht.

Laura – Dit is echt het slechtste dorp van Vlaanderen...

Wendy – Ik heb het! Ik heb het ook gevonden!

Laura – Wat?

Wendy – Mijn nieuwe realityconcept!

Laura – Welkom in de Pastorie?

Wendy – Het slechtste dorp van Vlaanderen! Alle Vlaamse gemeenten mogen meedoen. En aan het eind laten we bekende Nederlanders en Vlamingen een maand wonen in het dorp dat officieel tot het grootste gat van Vlaanderen is uitgeroepen... Wat vind je?

Laura – Ja, dat zou nog beter kunnen scoren dan Big Brother.

Wendy – Halleluja! WC Productions is gered van het faillissement!

Laura – Wacht even, volgens mij is dit het perfecte moment voor nog een exclusief interview...

Laura loopt naar Jef.

Laura – Er wordt gezegd dat u de vader van de nieuwe messias bent... Hebt u er nooit aan gedacht voor uzelf te beginnen?

Jef – Voor mezelf?

Wendy – U werkt al dertig jaar voor het moederbedrijf: het Vaticaan.

Jef – En als dank wilden ze mijn parochie opheffen...

Wendy – Als vader van de messias kunt u als zelfstandige beginnen...

Laura – En dan hebt u een goede persvoorlichter nodig.

Johnny kijkt Jef met zijn gebruikelijke domme blik aan.

Johnny – Papa?

Wendy – En voor het programma heeft hij echt een coach nodig...

Laura – Bent u klaar voor het avontuur, eerwaarde?

Jef – Voor u, mijn zuster, ben ik in elk geval bereid mijn priesterboordje meteen aan de wilgen te hangen.

Zwart.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: *Opvoeringsrechten*).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-449-8